

Rodina a struktury příbuzenství

- francouzský antropolog **Claude Lévi-Strauss** (1908 – 2009) uvedl, že rodina je víceméně trvalé a společensky schválené spojení muže, ženy a jejich dětí
- rodina je založena nejen na sexualitě, ale především na rozdělení rolí a vzájemné závislosti
- univerzální pravidla vzniku struktury příbuzenství:
zákaz incestu a exogamie

Incest – sexuální kontakt mezi blízkými příbuznými

Exogamie – příbuzenské pravidlo příkazující uzavírat sňatky pouze s členy cizích sociálních skupin

Endogamie – příbuzenské pravidlo omezující výběr partnera na členy vlastní sociální skupiny

Patrilokalita – pravidlo usídlení manželů, které předepisuje žít v lokální skupině rodičů manžela

Matrilokalita – pravidlo usídlení manželů, které předepisuje žít v lokální skupině rodičů manželky

Patrilinearita – systém pokrevního příbuzenství založený na genealogickém vztahu po otcovské rodové linii, dítě je vždy spojeno se skupinou příbuzných, ke které patří původem jeho otec

Matrilinearita – systém pokrevního příbuzenství založený na genealogickém vztahu po mateřské rodové linii, dítě je vždy spojeno se skupinou příbuzných, ke které patří původem jeho matka

Rod – skupina osob, které se považují za potomky společného předka, existují mezi nimi genealogické vztahy; je to základní jednotka pokrevního příbuzenství

Klan – příbuzenská jednotka, která spojuje osoby, jež se hlásí pokrevně k témuž totemickému předku

Kmen – skupiny lidí, která se hlásí ke společnému původu nebo část širší společenské organizace, která může být stanovena politicky, etnicky nebo územně

Patriarchát – typ společenské organizace, ve které mají rozhodující úlohu muži; evoluční teorie předpokládaly patriarchát jako druhé stadium rané společnosti

Matriarchát – typ společenské organizace, ve které má rozhodující úlohu žena; matriarchát byl chápán v evolučních teoretických jako předchůdce patriarchátu

Monogamie – příbuzenské pravidlo, které umožňuje sňatek mezi dvěma partnery, obvykle mezi mužem a ženou; nejrozšířenější forma sňatku, většinou se praktikuje i tam, kde je rozšířena polygamie

Polygamie – příbuzenské pravidlo, které umožňuje, aby počet osob v manželství byl vyšší než dvě:

- **polyandrie** – příbuzenské pravidlo umožňující manželství jedné ženy s několika muži; vzácnější případ nepokrevního příbuzenství (Tibet, Indie, Tichomoří), většinou jako sňatek ženy s několika bratry
- **polygynie** – příbuzenské pravidlo umožňující manželství jednoho muže se dvěma nebo více ženami

Levirát – příbuzenské pravidlo příkazující muži oženit se s vdovou po jeho zemřelém, bratrovi

Sororát – příbuzenské pravidlo příkazující vdovci uzavřít sňatek se sestrou zemřelé ženy